



V Bruselu dne 8.3.2018
SWD(2018) 57 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

návrhu NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o evropských poskytovatelích služeb skupinového financování pro podniky

a

návrhu SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kteřou se mění směrnice 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů

{COM(2018) 113 final} - {COM(2018) 99 final} - {SWD(2018) 56 final}

Souhrnný přehled

Posouzení dopadů legislativního návrhu evropského režimu služeb skupinového financování pro podniky

A. Potřeba opatření

Proč? Jaký problém se řeší?

Skupinové financování je finanční služba, kterou umožnily technologie a která má potenciál pomoci podnikatelským projektům, jež potřebují financování, a investorům při diverzifikaci portfolia. Skupinové financování se stále větší měrou etabluje jako velmi významná součást eskalátoru financování startupů a mladých podniků. Často je hlavním nástrojem financování pro podniky v rané fázi, které jsou financovány v době, kdy fondy rizikového kapitálu, či dokonce fondy soukromého kapitálu mají o tyto podniky jen dílčí zájem. Skupinové financování nabízí alternativu k nezajištěným bankovním úvěrům, jako jsou bankovní kontokorentní úvěry nebo úvěry formou kreditních karet, které v současné době představují pro malé a střední podniky hlavní zdroje externího financování. Skupinové financování doplňuje bankovní a podnikové financování a tím diverzifikuje zdroje financování v ekonomice. Nabízí nové příležitosti zejména pro mladé inovativní podniky bez velkého finančního kolaterálu, dlouhodobých aktiv nebo finanční historie.

I přes tuto významnou úlohu jsou trhy skupinového financování v EU v oblasti financování podniků v porovnání s ostatními významnými ekonomikami velmi nedostatečně rozvinuté, a především nejsou schopny řádného přeshraničního fungování. Nedávné studie a důkazní informace získané prostřednictvím cílených konzultací potvrdily, že kvůli roztržitým a rozporným regulačním režimům nejsou platformy skupinového financování schopny růst a svobodně poskytovat své služby na celoevropské úrovni. Stejně tak se investoři zdráhají zapojovat do přeshraničních činností z důvodu nedostatečné důvěry v tyto platformy a v jejich roztržitěné regulační rámce použitelné na poskytování služeb.

Čeho by měla tato iniciativa dosáhnout?

Cílem iniciativy je umožnit činnosti skupinového financování na celém jednotném trhu EU pro rané a alternativní financování malých a středních podniků v souladu s cílem unie kapitálových trhů. Tato iniciativa by rovněž pomohla dále diverzifikovat evropský finanční systém ve prospěch finanční stability, ochrany investorů a hospodářské soutěže mezi aktéry na trhu. Iniciativa má dva specifické cíle. Prvním cílem je umožnit platformám přeshraniční rozšíření činnosti, a to zřízením režimu udělování licencí, který lze používat v celé EU, aniž by bylo zapotřebí další povolení v každé zemi EU. Druhým cílem je zajistit, aby platformy podléhaly rámci, jenž zajistí jejich řádné řízení a ochranu poskytovatelů finančních prostředků tím, že se zaměří na řádné řízení rizik (zejména na obchodní chování, vhodnost a správnost, řízení rizik a náležitou péči) a na odpovídající zveřejňování informací. To by mělo zvýšit důvěru investorů v zapojení do přeshraničních činností.

Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU?

Přijatá opatření bude řešit problémy určené v posouzení dopadů, tedy problémy platform při přeshraničním rozšiřování činností v EU, jakož i nedostatečnou důvěru v přeshraniční investice a získávání financí, s níž se nyní potýkáme. Opatření na úrovni EU by významně omezilo složitost a finanční a administrativní zátěž pro všechny klíčové zúčastněné strany, tj. platformy skupinového financování, vlastníky projektů a investory, a současně by zajistilo rovné podmínky pro všechny poskytovatele služeb využívající stejné označení EU.

B. Řešení

Jaké legislativní a nelegislativní možnosti byly zvažovány? Je některá možnost upřednostňována? Proč?

Posouzení dopadů zvažilo tyto možnosti politiky:

- Možnost 1 – Základní scénář (žádné opatření EU)
- Možnost 2 – Využití kapitálu dobré pověsti: minimální harmonizace kombinovaná se samoregulací
- Možnost 3 – Přístup založený na produktech: začlenění skupinového financování do stávajícího jednotného souboru pravidel
- Možnost 4 – Řešení na základě doplňkových služeb: dobrovolný režim „evropského poskytovatele skupinového financování“, který by vymezil určité společné standardy EU pro režimy skupinového financování.

Na základě hodnocení a zvážení dopadů byla upřednostněna čtvrtá možnost (režim evropského poskytovatele skupinového financování), neboť nabízí jasný regulační rámec pro řešení zjištěných problémů a současně

zůstává přiměřená a minimalizuje náklady na dodržování předpisů.

Kdo podporuje kterou možnost?

Zúčastněné strany vyjádřily podporu regulačnímu přístupu v několika otevřených veřejných konzultacích. Za prvé, pokud jde o zelenou knihu o unii kapitálových trhů z roku 2015, ačkoli několik málo respondentů jasně uvedlo, že na úrovni EU není žádné opatření zapotřebí, mnoho respondentů požadovalo jistotu v oblasti právních předpisů na úrovni EU za účelem usnadnění přeshraniční činnosti a větší důvěry díky transparentnosti a ochraně investorů. Za druhé, mnoho respondentů v rámci konzultace z roku 2017 o přezkumu unie kapitálových trhů v polovině období uvedlo podobná vyjádření a vyslovilo se ve prospěch vypracování řádného právního rámce pro skupinové financování v celé EU, aby vznikl trh o dostatečné velikosti. Za třetí, v konzultaci o finančních technologiích, která byla uzavřena dne 15. června 2017, zastávala většina respondentů názor, že vnitrostátní regulační režimy brání přeshraničnímu skupinovému financování, a že je tudíž nezbytná harmonizace na úrovni EU. K uváděným potenciálním oblastem pro harmonizaci patřily požadavky na zveřejňování týkající se platform, požadavky na registraci a pravidla pro ochranu investorů.

Kromě toho na základě počátečního posouzení dopadů většina zástupců členských států na zasedání odborné skupiny Evropského výboru pro cenné papíry (10. listopadu 2017) vyjádřila podporu regulaci EU v této oblasti (možnost 4) a několik členských států navrhlo iniciativu, která by harmonizovala vnitrostátní režimy (možnost 3).

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)?

Upřednostňovaná možnost nabízí platformám skupinového financování jednoduchou a komplexní metodu rozšíření jejich přeshraničních činností pod novým označením EU. Společná ustanovení týkající se požadavků na platformy v oblasti správy a transparentnosti rovněž poskytnou přeshraničním investorům jistoty, pokud jde o řádnou ochranu před problémy, jako jsou střety zájmů nebo podvodná jednání, a lepší informace o projektech, které jsou financovány. Celkově by opatření mohlo snížit náklady vyplývající z neexistence společného evropského postupu nejméně o 20 miliard EUR při novém objemu trhu v Evropě.

Očekává se také, že díky zajištění příležitosti k dodatečnému financování, zejména pro startupy a inovativní malé a střední podniky, bude mít iniciativa příznivý účinek na hospodářský růst, tvorbu pracovních míst a inovace. Malé a střední podniky v současné době zaměstnávají 67 % evropských pracovních sil a jsou významnou hybnou silou inovací. Současně se malé a střední podniky nadále setkávají se závažnými problémy při získávání finančních prostředků. Průzkum Innobarometer, který provedla Evropská komise v roce 2016, potvrzuje, že přístup k financování je klíčovou překážkou úspěšnosti výzkumu, vývoje a komercializace inovativních výrobků nebo služeb.

Jaké jsou náklady na upřednostňovanou možnost (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte náklady na hlavní možnosti)?

Z upřednostňovaných možností vyplývají náklady poskytovatelů platform na dodržování předpisů, které jsou upřesněny v příloze 3 posouzení dopadů a liší se podle toho, zda již byl regulovaný subjekt povolen podle směrnice MiFID a zda poskytovatelé platformy žádají nebo žádali o povolení ve více zemích. V případě, že činnost platformy v současné době není regulovaná a platforma poskytuje nebo hodlá poskytovat služby pouze v jedné zemi, dojde k nárůstu nákladů na dodržování předpisů. Upřednostňovaná možnost může také generovat administrativní náklady. Návrh by mohl mít určité rozpočtové dopady pro Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA), které se odhadují přibližně na 2,5 milionu EUR a mají se v prvním roce plného provádění rozdělit mezi odvětví a rozpočet EU.

Jaký bude dopad na podniky, včetně malých a středních podniků a mikropodniků?

Podniky, malé a střední podniky a mikropodniky jsou hlavními uživateli platform skupinového financování. Tato iniciativa tak zajistí, aby tyto podniky měly k dispozici dodatečné zdroje finančních prostředků jako alternativu k tradičním opatřením financování, jako jsou bankovní úvěry, kontokorentní úvěry a kreditní karty, které jsou pro podniky v rané fázi často nákladné. Vzhledem k tomu, že průměrný poplatek za přístup ke skupinovému financování je obvykle nižší než náklady na krátkodobé bankovní financování, může iniciativa vést i ke snížení nákladů na financování pro malé a střední podniky ve fázích zahájení a prvního rozvoje činnosti.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

Upřednostňovaná možnost má důsledky z hlediska nákladů a administrativní zátěže pro příslušné vnitrostátní

orgány a Evropský orgán pro cenné papíry a trhy. Rozsah a rozložení těchto nákladů budou záviset na konkrétních požadavcích kladených na evropské poskytovatele skupinového financování a na souvisejících úkolech v oblasti dohledu a monitorování. Dopady na náklady orgánů dohledu však budou významně nižší než náklady spojené s příslušným povolením podle směrnice MiFID.

Ačkoli nejsou k dispozici žádné konkrétní odhady výše nákladů, lze předpokládat, že náklady týkající se dohledu budou srovnatelné s náklady, jež jsou spojeny s vnitrostátními režimy, které kryjí jen činnost „předání pokynu“. Podle zapojení orgánu ESMA do procesu povolování a dohledu vzniknou náklady i pro rozpočet EU. Za předpokladu, že povolováním evropských poskytovatelů skupinového financování bude pověřen orgán ESMA, se odhaduje, že vzniknou jednorázové náklady ve výši přibližně 500 000 EUR na zřízení příslušných systémů informačních technologií a vytvoření týmu, který bude proces povolování zajišťovat.

Očekávají se jiné významné dopady? Maximálně 6 řádků

Žádné.

D. Návazná opatření

Kdy bude tato politika přezkoumána?

Trh skupinového financování rychle roste a obchodní modely se vyvíjejí v souladu s rychlým technologickým vývojem. Vhodnost přístupu politiky tudíž bude pravidelně sledována v souladu s postupem pro zlepšování právní úpravy, aby bylo zajištěno, že oblast působnosti opatření (skupinové financování na základě investic a úvěrů do projektů ve výši do 1 milionu EUR) a rozsah opatření budou vždy v souladu s cíli opatření a nestanou se nepřiměřenými.